

saa højt op, som han selv byggede, men han omkom under Forsøget, fordi han havde den slette Samvittighed og frygtede for Gengældelsen. Hildes Sommersaga er forbi — men derfor maa vi ikke tro, at hendes Livs Saga er ude. Hvorfor skulde hun ellers have hedt *Hilde*? Nu begynder hendes Livs *Arbejde*. Hvad det bliver, ved vi ikke, vi ved bare, at hun vil lægge hele sin Sjæl og al sin Energi i det. For Hilde er ikke aandelig doven som Aline. Hilde har det ubestemmelige Udtryk i sine Øjne, for Hilde tænker, — hun vil forstaa, hun vil lære, hun vil være med, hun vil leve. Hun har ogsaa Anlæg for at bygge, enten nu disse Anlæg er de samme som Alines, eller det er noget andet.

Ibsen bruger aldrig de bombastiske Navne, ellers kunde han have kaldt dette Skuespil for Menneskets Epos. Hver Replik er saa rig, saa tung af Indhold, at der kunde holdes Foredrag over omtrent hver eneste af dem. Hvis der har været nogen af de unge Gutter, der ligesom Ragnar har ønsket at faa se Mesteren holde sig nede, saa fik de ikke se det denne Gang. Det er en almindelig Bebrejdelse mod Ibsen, at han tager Mod og Tro og Haab fra os. Ja, jeg for min Part har aldrig kunnet forstaa det. Jeg synes, en er aldrig saa oplagt til at kæmpe mod Djævler og Trolde, som naar en har læst Ibsen. Naar man ikke er i Pagt med Troldene, hvorfor behøver en da at være rød dem? Trolde kan være et stygt Syn ja, men det er nu interessant ogsaa at gøre deres Bekendtskab og svært nyttigt, naar man vil være med om at bekæmpe dem. Og denne Gang kan da i al Fald ingen Kvinde se, at han tager Mod og Tro og Haab fra en. Her er da vel baade Tro paa Kvinderne og Haab om, hvad de skal kunne blive til.

Naar nu det en Gang sker — og det har alt begyndt at ske, — at Hilde under den ny Fane drager ind i den unge Bygmester Solness's Hus, og de to begynder at bygge sammen, ikke Luftsletter, som bare er Surrogat for Lykken, ikke Lykken selv, men det, som er baade Kirke og Hjem for Mennesker, det Slot, hvori de begge bor, som ligger i deres eget Kongerige, det allerdejlige, som til er i Verden, da vil han i Forundring og Fryd og Glæde si til hende:

Hvorledes er De blevet slig som De er, Hilde?

Og da vil hun svare: